

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj - maj/svibanj 2016. godine**

Sarajevo, juli/srpanj 2016. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada</i>	5
2. Javne finansije.....	6
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	6
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda u BiH</i>	7
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	8
3.1. <i>Cijene – Indeks potražaćkih cijena (CPI)</i>	8
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	9
3.3. <i>Prosječna obvezna pričuva</i>	10
3.4. <i>Devizne pričuve Centralne banke BiH</i>	10
3.5. <i>Depoziti</i>	11
3.6. <i>Kredit</i>	12
3.7. <i>Berze</i>	12
4. Vanjski sektor.....	14
5. Strane direktne investicije.....	17

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno - četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Dostupni podaci za prvih pet mjeseci ukazuju da je rast ekonomske aktivnosti u 2016. nešto brži u odnosu na 2015. godinu. Taj rast je prije svega nošen rastom izvozne tražnje i izvoza uz skroman doprinos finalne potrošnje, te neznatan doprinos investicija. U isto vrijeme, porast domaće tražnje i izvoza su doveli do realnog povećanja robnog uvoza, a sa njim i vanjskotrgovinskog robnog deficita uprkos nominalnom smanjenju deficita od 4,9%. Naime, nasuprot skromnim nominalnim kretanjima, robni izvoz i uvoz bilježe značajan rast u realnom smislu obzirom na naglo smanjenje izvoznih i uvoznih cijena kao posljedica svjetskih kretanja.

Rast vrijednosti izvoza od 1,6% u prvih pet mjeseci je u značajnoj mjeri doveo do povećanja obima industrijske proizvodnje od 4,1%. Ne računajući električnu energiju čija proizvodnja i izvozni viškovi osciliraju u zavisnosti od vremenskih prilika i remonta, robni izvoz je rastao višom nominalnom stopom od 2,8% uz značajan porast proizvodnje prerađivačke industrije od 6,3% u prvih pet mjeseci. Ovaj rast je u najvećoj mjeri posljedica postepenog poboljšanja ekonomske situacije u okruženju. U isto vrijeme, na porast domaće tražnje ukazuje povećanje vrijednosti uvoza ne računajući sirovu i prerađenu naftu od 1,2% (uz pad ukupnog uvoza uključujući i naftu od 1,2%) čija vrijednost često oscilira kao posljedica cjenovnih kretanja sirove nafte. Pri tome, blagi porast vrijednosti uvoza dobara široke potrošnje od 0,3% u prvih pet mjeseci ukazuje na povećanje finalne potrošnje. Na to još direktnije ukazuje značajan petomjesečni rast priliva PDV-a prema poreskim prijavama od 4,7% čiju poresku osnovicu čini upravo finalna potrošnja. Povećanje finalne potrošnje je rezultat jačanja raspoloživog dohodka građana prije svega kroz povećanje broja zaposlenih i realnih plata i penzija. Naime, raspoloživi dohodak u prvih pet mjeseci je dodatno podstaknut deflacijom od 1,4% čime je kao i prethodnih godina ojačana kupovna moć plata, penzija i drugih vidova dohodaka građana. S druge strane, stagnacija vrijednosti uvoza kapitalnih dobara u prvih pet mjeseci, te smanjenje obima građevinskih radova u prvom tromjesečju od 3,1% ukazuju na slab doprinos investicija povećanju ekonomske aktivnosti u 2016. godini.

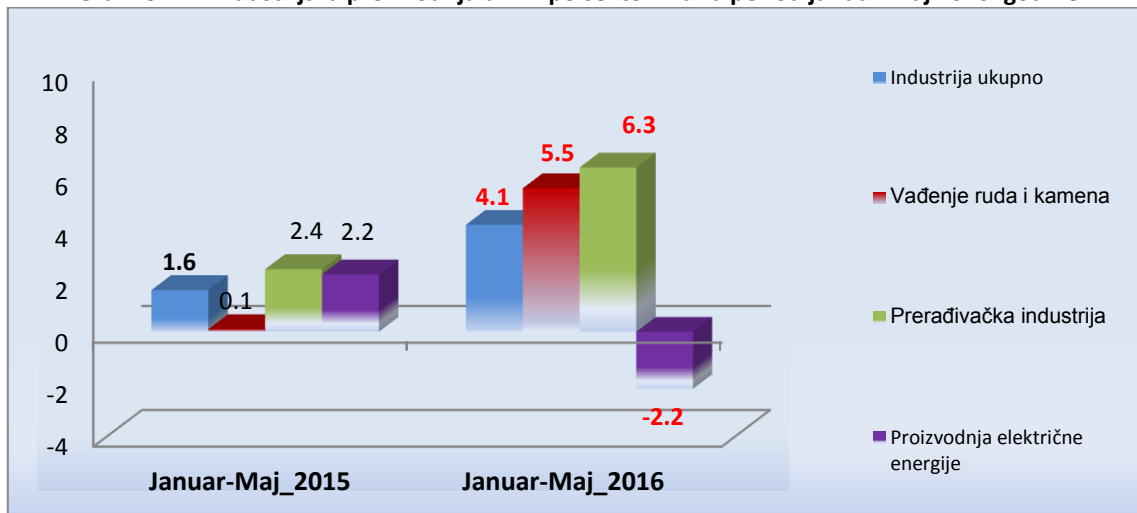
Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja

Od početka 2016. godine u Bosni i Hercegovini je primjetan trend rasta industrijske proizvodnje koji je istovremeno praćen i povećanjem broja zaposlenih. Untaoč određenim izazovima kao što je nizak nivo svjetskih cijena berzanskih roba, poboljšanje izvozne tražnje u glavnim trgovinskim partnerima omogućilo je nastavak trenda rasta proizvodnje. Tako je desezonirani rast industrijske proizvodnje u maju 2016. godine u odnosu na prethodni mjesec iznosio 0,8%, dok je ukupni rast fizičkog obima industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2016. godine u poređenju sa istim periodom prethodne godine iznosio 4,1%¹. Posmatrano po sektorima evidentno je da je najznačajniji doprinos rastu ostvaren u okviru prerađivačke industrije gdje je registrirano povećanje proizvodnje od 6,3% u odnosu na isti period prethodne godine. U okviru prerađivačke industrije najviše stope rasta a samim tim i najveći doprinos povećanju proizvodnje ostvaren je u okviru izvozno orijentiranih grana kao što su proizvodnja namještaja skoro 50%, drvna industrija 15,3%, te hemijska industrija, proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, nemetalnih minerala i prehrambenih proizvoda u okviru kojih su registrirana povećanje proizvodnje od preko 10%. S druge strane, u poređenju sa istim periodom prethodne godine niži nivo proizvodnje je ostvaren u okviru baznih metala, naftnih derivata i koksa, te u okviru proizvodnje mašina i aparata.

Pored prerađivačke industrije u periodu januar-maj 2016. godine povećanje proizvodnje registrirano je u okviru sektora rudarstvo i iznosilo je 5,5 %. Ovo je posljedica povećanja proizvodnje u okviru rudnika uglja i lignita gdje je došlo do značajnog povećanja proizvodnje od oko 13%, dok je proizvodnja u rudnicima metala i ostalih ruda smanjena usljed slabljenja tržišta metala u svijetu. S druge strane, povećanje ukupne bh. industrijske proizvodnje u periodu januar-maj 2016. godine ostvareno je bez doprinosa sektora za proizvodnju električne energije u okviru kojeg je zabilježeno smanjenje od 2,2% što je posljedica smanjenja proizvodnje u hidroelektranama.²

Grafikon 1: Industrijska proizvodnja u BiH po sektorima za period januar-maj 2016. godine

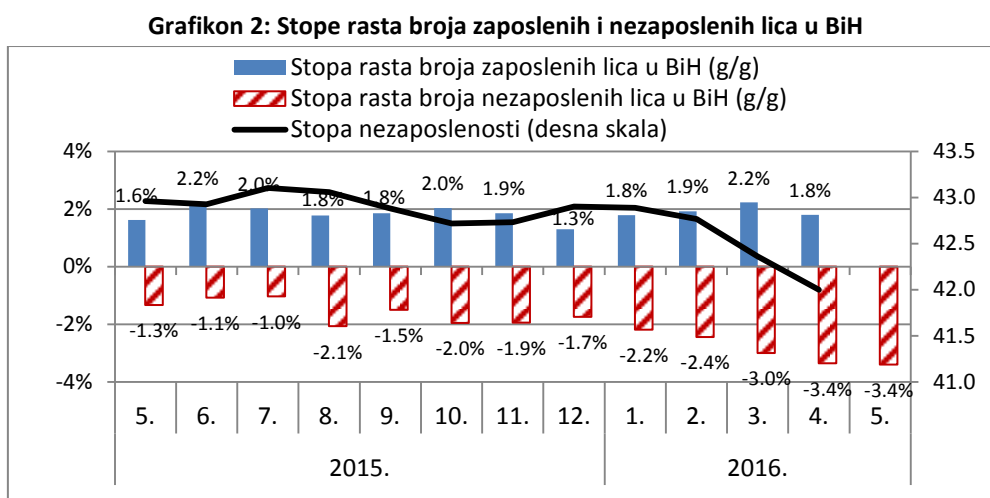
Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje "Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za maj 2016. godine", 24.06.2016.

² NOSBiH, "Izveštaj o tokovima električne energijena prijenosnoj mreži u BiH za april 2016. godine", 28. maj 2016.

1.2. Tržište rada

Na tržištu rada u BiH u aprilu 2016. godine nastavljeno je povećanje broja zaposlenih lica (1,8% u poređenju sa istim mjesecom 2015. godine) i iznosi 724,2 hiljada.³ Najznačajniji doprinos povećanju broja zaposlenih bio je u područjima djelatnosti koje zapošljavaju najviše lica u BiH - prerađivačka industrija i trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala.⁴ Najveća stopa rasta broja zaposlenih u posmatranom mjesecu je u području djelatnosti poslovanja nekretninama (9,7% g/g) i poljoprivrede, šumarstva i ribolova (6,7% g/g). Uz povećanje broja zaposlenih lica u BiH u maju 2016. godine smanjen je broj nezaposlenih lica za 3,4% g/g i iznosi 518,9 hiljada. Stopa registrovane nezaposlenosti u aprilu 2016. godine je iznosila 42% i manja je za 1,3 p.p. u odnosu na april 2015. godine. Prema anketi o radnoj snazi iz 2016. godine stopa nezaposlenosti u BiH je smanjena i iznosi 25,4% (u 2015. godini je iznosila 27,7%).⁵

Izvor: BHAS, entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, DEP kalkulacije

Prosječna neto plata u BiH u aprilu 2016. godine je iznosila 830 KM i manja je za 0,4% u odnosu na isti mjesec prethodne godine (nominalni rast). Realni rast prosječne neto plate je bio brži zbog deflacije. Najveće stope smanjenja neto plate u posmatranom mjesecu su registrovane u područjima ostalih uslužnih djelatnosti (-3% g/g) djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (-2,9% g/g) i administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (-1,9% g/g).

Prosječna penzija u BiH u maju 2016. godine je iznosila 359 KM i nominalno je veća za 0,2% u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine.⁶ Istovremeno ukupan broj penzionera u BiH je uvećan za 2,5% g/g i iznosi 657,7 hiljada. Nivo najniže penzije u BiH u maju ostao je nepromjenjen.⁷

³ Privremeni podatak, izvor: BHAS. Broj zaposlenih lica za maj 2016. godine će biti predstavljen u slijedećoj Informaciji.

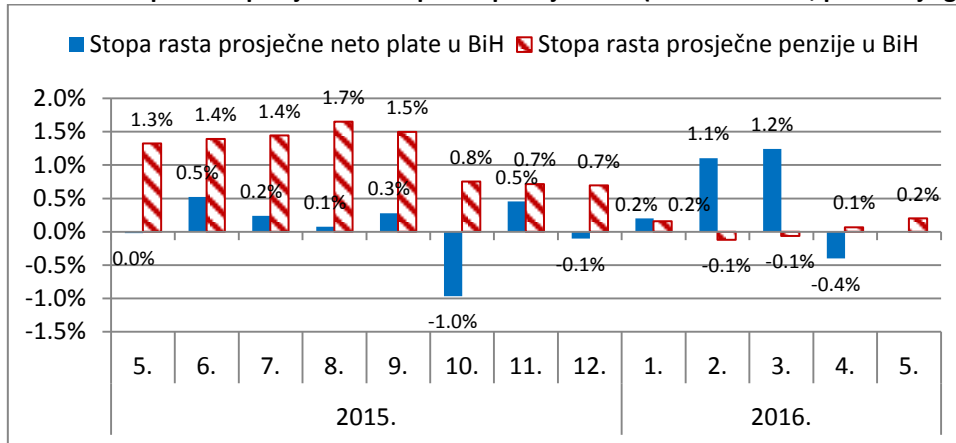
⁴ Stopa rasta broja zaposlenih u prerađivačkoj industriji u aprilu 2016. godine je iznosila 2,9% g/g, a u trgovini na veliko i malo, popravci motornih vozila i motocikala 4,7% g/g.

⁵ Anketa o radnoj snazi u BiH se sprovodi jednom godišnje.

⁶ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta u ukupnom broju penzionera.

⁷ Najniža penzija u FBiH iznosi 326,2 KM (odnosi se na 20. godina radnog staža), a u RS 174,4 KM (penzijski staž do 15. godina).

Grafikon 3: Stope rasta prosječne neto plate i penzije u BiH (nominalni rast, poređenje g/g)

Izvor: BHAS, penzioni fondovi u BiH, DEP kalkulacije

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Maj mjesec karakteriše nastavak sporijeg rasta prikupljenih neto prihoda, započetog prethodnog mjeseca. Tokom spomenutog mjeseca prikupljeno je 429,2 miliona neto prihoda, što je za svega 2,4% više nego u istom mjesecu prethodne godine. Kao, i ranijih mjeseci, rast neto prihoda je rezultat rasta prikupljenih bruto prihoda, kao i smanjenja povrata sa jedinstvenog računa. Najveći doprinos rastu neto prihoda dali su rast prihoda od PDV-a (1,3 p.p.) i rast prihoda od putarina (0,9 p.p.).

U maju mjesecu po osnovu PDV-a prikupljeno je oko 270 miliona KM prihoda, što je za samo 6 minilona KM (2,1%) više nego u istom mjesecu prethodne godine. Prema poreskim prijavama, u istom mjesecu, prihodi od PDV-a, su ostvarili povećanje od 0,8% i to prvenstveno zbog povećanja domaćeg PDV-a od 13,5%. Uvozni PDV je smanjen za 2,0%, zbog nominalnog smanjenja uvoza tokom istog mjeseca.

Tokom posmatranog mjeseca, a u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine, prihodi od akciza bilježe neznatno smanjenje. Po osnovu akciza, prikupljeno je oko 112 miliona KM prihoda. Negativan doprinos rastu akciza dali su: akcize na uvozni duvan (9,5 p.p.) i akcize na domaću naftu i naftne derivate (4,7 p.p.), dok su pozitivan doprinos dale: akcize na uvoznu naftu (22,1 p.p.), akcize na domaći duvan i duvanske prerađevine (1,5 p.p.) i ostale akcize (0,7 p.p.).

I tokom posmatranog mjeseca 2016. godine, sredstva za raspodjelu korisnicima su rasla nešto sporije od rasta neto priliva na JR. Usljed smanjenog izdvajanja za minimalne rezerve (povrate), sredstva za raspodjelu korisnicima (budžeti) su povećana za 3,0%. U maju mjesecu ponovo dolazi do rasta potreba za finansiranjem obaveza vanjskog duga (15,9%), što je rezultiralo smanjenjem preostalih sredstava za raspodjelu korisnicima (0,8%).

U tabeli ispod dat je kumulativni pregled za prvih pet mjeseci tekuće godine.

Tabela 1: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	2016 struktura	2014 jan-maj	2015 jan-maj	2016 jan-maj	2016 mar	2016 apr	2016 maj
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	4,5	3,2	2,8	5,7	2,5	1,5
Povrati	16,8	9,4	-1,1	-3,7	2,5	-3,9	-2,5
Neto prihodi - prikupljeno	83,2	3,4	4,2	4,2	6,4	3,9	2,4
PDV	51,7	3,7	1,4	4,7	5,7	3,1	2,1
Carine	3,7	8,6	10,1	-3,5	-0,8	-8,5	3,9
Akcize	21,9	0,8	8,6	2,9	17,0	-0,1	-0,3
Putarine	5,1	5,8	7,1	9,2	27,3	0,8	13,9
Ostali prihodi	0,3	1,8	6,4	4,5	5,6	12,8	-0,8
Neusklađeni prihodi	0,5	130,6	46,9	32,2
Raspoloživo za raspodjelu	100,0	4,2	3,6	2,5	6,2	2,2	1,5
Minimalne rezerve	17,1	9,8	-1,7	-3,6	0,6	-1,2	-5,1
Budžeti	82,9	3,0	4,9	3,9	7,3	2,9	3,0
Servisiranje vanjskog duga	8,9	39,2	-4,3	-3,9	-7,0	-27,3	15,9
FBiH	5,9	43,6	-2,3	-4,5	-6,6	-28,1	11,3
RS	3,0	30,6	-8,1	-3,3	-8,0	-25,9	31,7
BD	0,0	2.140,7	6,0	63,8	469,5	0,0	0,0
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	74,0	-0,8	6,2	4,9	10,3	6,6	0,8
Institucije BiH	12,1	-1,0	0,0	1,1	3,7	-5,3	4,2
FBiH	39,1	-1,8	9,3	4,1	9,7	7,4	-1,2
RS	20,4	0,7	4,6	9,1	16,9	13,1	2,1
BD	2,4	2,5	5,8	3,6	6,7	4,5	2,8

Izvor: UIO BiH

2.2. Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda u BiH

Tokom maja mjeseca 2016. godine, prikupljeno je oko 536 miliona KM prihoda iz nadležnosti entitetskih poreskih uprava, odnosno 18,0% više nego u istom mjesecu prethodne godine. Do navedenog rasta doveo je rast prihoda prikupljenih u obje entitetske PU (FBiH od 14,1% i RS 25,7%).

U nadležnosti, PU FBiH, nastavljen je pozitivan trend rasta svih kategorija prihoda. U maju mjesecu je zabilježen sledeći rast: direktni porezi 40,9% g/g, doprinosi 8,0% g/g i prihodi od taksi, kazni i naknada 18,3% g/g).

Nakon nekoliko mjeseci negativnih stopa rasta u PU RS, prihodi od doprinosa u maju mjesecu bilježe povećanje (29,6%). Takođe, isto se desilo i sa prihodima po osnovu taksi, kazni i naknada (15,1%). Ukupni prihodi od direktnih poreza su bilježili povećanje od 20,6%, i to zahvaljujući poverastu prihoda od poreza na dohodak (14,2%) i prihoda od poreza na dobit (52,5%), dok su prihodi od poreza građana zabilježili smanjenje (26,0%).

Kumulativ prihoda za prvih pet mjeseci tekuće godine dat je u tabeli ispod, kao i stope rasta istih.

Tabela 2: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl.

Naziv prihoda	FBiH jan-maj			RS jan-maj			BiH jan-maj		
	miliona KM		rast u	miliona KM		rast u	miliona KM		rast u
	2015	2016	%	2015	2016	%	2015	2016	u %
Direktni porezi	250,0	329,0	32,6	183,6	202,7	10,4	443,6	531,7	22,6
Porez na dohodak	123,8	149,2	20,5	91,3	89,2	-2,3	215,1	238,4	10,8
Porez na dobit	84,0	105,8	26,0	78,0	103,0	32,0	162,0	208,9	28,9
Porezi građana	41,6	73,4	2,7	14,3	10,4	-27,1	55,9	83,8	50,0
Ostali porezi	0,6	0,6		0,0	0,0	0,0	0,6	0,6	2,7
Ostale takse, kazne i naknade	224,3	266,8	19,0	134,4	137,2	2,1	358,7	404,1	12,7
Doprinosi	1.125,0	1.179,5	4,8	524,9	549,3	4,6	1.649,9	1.728,8	4,8
PIO	623,8	563,3	4,7	296,7	307,4	3,6	920,5	960,7	4,4
Zdravstvo	450,5	472,5	4,9	189,4	201,1	6,2	639,9	673,7	5,3
Nezaposleni	50,7	53,7	5,8	15,1	15,6	3,3	65,8	69,3	5,3
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	22,2	23,3	5,2	22,2	23,3	5,2
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	1,6	1,8	16,4	1,6	1,8	16,4
UKUPNO	1.599,3	1.755,3	11,0	842,9	889,2	5,5	2.442,2	2.664,5	9,1

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u maju 2016. godine nastavljeno smanjenje cijena u poređenju sa istim mjesecom prošle godine od 1,5%, odnosno za period I-V 2016. godine deflacija je iznosila 1,4%. U posmatranom mjesecu smanjenje cijena je registrovano u odjeljcima hrane i bezalkoholnih pića, odjeće i obuće, namještaja, kućnih uređaja i redovnog održavanja kuće, prevoza i komunikacija (poređenje g/g, tabela ispod). Kao i prethodnih mjeseci najbrži rast cijena je registrovan u odjeljku alkoholnih pića i duvana (7,9% g/g).⁸ Na svjetskom tržištu cijena sirove nafte u maju 2016. godine smanjena je za 26,4% g/g, a cijena hrane je uvećana za 4,5% g/g.⁹

Tabela 3: Indeks potrošačkih cijena u BiH (CPI)

	<u>I 2016.</u>	<u>II 2016.</u>	<u>III 2016.</u>	<u>IV 2016.</u>	<u>V 2016.</u>	<u>I-V 2016.</u>
	I 2015.	II 2015.	III 2015.	IV 2015.	V 2015.	I-V 2015.
00 Ukupan indeks	99,2	98,7	98,2	98,4	98,5	98,6
01 Hrana i bezalkoholna pića	98,9	98,7	98,1	98,3	98,7	98,6
02 Alkoholna pića i duvan	109,5	109,5	109,5	108,5	107,9	109,0
03 Odjeća i obuća	91,5	90,9	91,2	91,8	91,4	91,4
04 Stanovanje, voda, el. energija, plin i dr. energenti	100,1	99,8	99,2	99,3	100,6	99,8
05 Namještaj, kućni uređaji i redovno održavanje kuće	99,9	99,3	98,6	98,7	98,7	99,0
06 Zdravstvo	100,8	100,6	100,8	100,8	100,6	100,7
07 Prevoz	94,9	93,1	91,8	92,5	91,7	92,8
08 Komunikacije	100	100,0	98,8	98,7	98,9	99,3
09 Rekreacija i kultura	99,6	99,8	99,7	100,0	100,1	99,9
10 Obrazovanje	102,2	101,5	101,5	101,5	101,2	101,6
11 Restorani i hoteli	100,6	100,8	100,7	100,6	100,5	100,6
12 Ostala dobra i usluge	100,4	99,5	99,9	100,2	100,1	100,0

Izvor: BHAS

⁸ Uvećanje akciza na duvan i cigarete tokom 2016. godine.

⁹ Izvor: MMF baza podataka (sirova nafta - simple average of three spot prices; indeks hrane).

3.2. Monetarni agregati

Ukupna novčana masa za prvih pet mjeseci 2016. godine iznosila je 18,9 mlrd. KM. Poredeći s istim razdoblje prošle godine zabilježeno je povećanje M2 od 6,8%, a u odnosu na kraj godine od 1,4%. Struktura M2 dana je u tabeli ispod.

Tabela 4: Monetarni agregati (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inoz. valuti	Ostali depoziti u inoz. valuti	M1	QM	M2
1	2	3	4	5	6	7=2+3	8=4+5+6	9=7+8
01.2016.	3.017	5.085	3.582	1.371	5.546	8.102	10.499	18.601
02.2016.	3.014	5.120	3.575	1.397	5.523	8.134	10.495	18.628
03.2016.	3.035	5.193	3.631	1.420	5.510	8.228	10.561	18.790
04.2016.	3.102	5.221	3.671	1.432	5.497	8.323	10.600	18.923
05.2016.	3.104	5.276	3.630	1.438	5.468	8.380	10.536	18.916
Stopa rasta g/g								
01.2016.	7,0%	15,5%	6,2%	3,3%	4,5%	12,1%	4,9%	7,9%
02.2016.	6,3%	15,8%	4,8%	9,2%	3,1%	12,1%	4,5%	7,7%
03.2016.	7,4%	17,4%	6,9%	9,8%	2,4%	13,5%	4,9%	8,5%
04.2016.	7,5%	16,4%	8,0%	6,6%	1,8%	12,9%	4,5%	8,0%
05.2016.	7,3%	14,2%	6,5%	6,3%	0,7%	11,5%	3,4%	6,8%

Izvor: CBBiH

Za isto razdoblje pričuveni novac je iznosio 7,5 mlrd. KM, a novčani multiplikator 2,51.

Tabela 5: Pričuveni novac (u mil. KM, na kraju razdoblja)

Razdoblje	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod mon. vlasti	Pričuveni novac (M0)
1	2	3	4	5=2+3+4
01.2016.	3.449	4.117	44	7.610
02.2016.	3.484	3.988	49	7.521
03.2016.	3.503	3.942	50	7.496
04.2016.	3.544	4.003	60	7.606
05.2016.	3.597	3.923	6	7.526
Stopa rasta g/g				
01.2016.	7,8%	13,3%	322,1%	11,2%
02.2016.	8,3%	10,8%	160,5%	10,0%
03.2016.	8,5%	10,3%	559,5%	10,1%
04.2016.	8,3%	8,3%	1379,2%	9,1%
05.2016.	9,8%	3,4%	77,5%	6,4%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječno stanje računa obveznih pričuva

Prosječno stanje na računu obveznih pričuva krajem svibnja iznosilo je 4,0 mlrd. KM, a od tog iznosa na obvezne pričuve odnosilo se 37,6%, a na višak iznad obvezne pričuve 62,4%. Upravno vijeće CBBiH donijelo je novu odluku koja stupa na snagu u srpnju 2016. godine, a odnosi se na visinu stope obvezne pričuve i naknadu na ta sredstva. Prema novoj odluci, stopa obvezne pričuve iznositi će 10%. Na iznos sredstava obvezne pričuve CBBiH neće obračunavati naknadu, dok će na višak sredstava obračunavati naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Europska središnja banka (ECB) na depozite komercijalnih banaka¹⁰.

Tabela 6: Stanje računa prosječnih obveznih pričuva (u mil. KM, na kraju razdoblja)

Razdoblje	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Višak iznad obveznih pričuva	Stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
1	2	3	4	5=4-3	6=3/2	7=4/2
01.2016.	17.382,7	1.504,3	4.110,7	2.606,4	8,7%	23,6%
02.2016.	17.255,3	1.492,0	4.072,0	2.580,0	8,6%	23,6%
03.2016.	17.205,0	1.489,6	3.985,3	2.495,7	8,7%	23,2%
04.2016.	17.222,8	1.492,6	4.007,4	2.514,7	8,7%	23,3%
05.2016.	17.256,3	1.497,4	3.980,4	2.482,9	8,7%	23,1%
Stopa rasta g/g						
01.2016.	6,7%	7,6%	11,2%	13,4%	-	-
02.2016.	6,2%	7,3%	14,3%	18,8%	-	-
03.2016.	5,6%	6,5%	7,8%	8,6%		
04.2016.	5,8%	7,0%	11,8%	14,9%		
05.2016.	4,8%	6,0%	6,9%	7,4%		

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne pričuve Centralne banke BiH

Za prvih 5 mjeseci 2016. godine bruto devizne pričuve iznosile su 8,6 mlrd. KM što je za 7,3% više u odnosu na isto razdoblje prošle godine. U strukturi i dalje dominiraju investicije u vrijednosne papire, s tim da je u travnju i svibnju CBBiH povećala učešće depozita kod nerezidentnih banaka u strukturi deviznih pričuva, dok je smanjila investicije u vrijednosne papire.

¹⁰ Izvor: CBBiH, <http://cbbh.ba/press/ShowNews/1103>.

Tabela 7: Devizne pričuve (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne pričuve
1	2	3	4	5	6	7	8=2+...+7
01.2016.	192	4	100	937	0	7.404	8.638
02.2016.	211	4	100	656	0	7.603	8.574
03.2016.	204	4	106	1.184	0	7.095	8.593
04.2016.	213	4	111	1.967	0	6.411	8.706
05.2016.	205	1	124	2.271	0	6.035	8.636
Stopa rasta g/g							
01.2016.	-9,8%	-31,0%	19,9%	-52,8%	-	34,5%	10,8%
02.2016.	4,2%	-57,5%	12,1%	-65,5%	-	34,9%	9,3%
03.2016.	-0,3%	-59,6%	9,2%	-1,5%	-	12,9%	10,2%
04.2016.	5,4%	-58,6%	0,9%	44,0%	-	2,6%	9,7%
05.2016.	0,5%	-81,3%	3,2%	62,6%	-	-4,6%	7,3%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

Ukupni depoziti na kraju svibnja tekuće godine iznosili su 16,7 mlrd. KM i zabilježili su rast od 7,6% g/g. Depoziti svih sektora dali su pozitivan doprinos rastu ukupnih depozita.

Tabela 8: Sektorska struktura depozita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)¹¹

Razdoblje	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
01.2016.	16.449	9.911	3.723	1.501	1.314
02.2016.	16.481	9.959	3.711	1.514	1.298
03.2016.	16.535	10.074	3.694	1.443	1.324
04.2016.	16.641	10.110	3.700	1.503	1.329
05.2016.	16.689	10.081	3.759	1.515	1.335
Stopa rasta g/g					
01.2016.	8,5%	8,2%	7,0%	17,9%	4,8%
02.2016.	8,8%	7,6%	8,5%	23,9%	3,5%
03.2016.	8,6%	7,6%	8,8%	14,0%	10,1%
04.2016.	8,2%	7,3%	7,0%	17,7%	8,5%
05.2016.	7,6%	7,0%	5,6%	24,8%	2,2%
Učešće u ukupnim depozitima					
01.2016.	100,0%	60,3%	22,6%	9,1%	8,0%
02.2016.	100,0%	60,4%	22,5%	9,2%	7,9%
03.2016.	100,0%	60,9%	22,3%	8,7%	8,0%
04.2016.	100,0%	60,8%	22,2%	9,0%	8,0%
05.2016.	100,0%	60,4%	22,5%	9,1%	8,0%

Izvor: CBBiH

¹¹ Sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna i privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH. Za potrebe izrade Informacije ostali sektor čine: ostale financijske institucije, neprofitne organizacije i ostali, jer pojedinačno, ovi sektori imaju malo učešće u ukupnim depozitima, odnosno ukupnim kreditima.

3.6. Krediti

Slab rast ukupnih kredita, dodatno je usporen u svibnju 2016. godine zbog usporavanja rasta kredita stanovništvu i nefinancijskim poduzećima, kao i negativnog rasta kredita općoj vladi, a što se vidi i u tabeli ispod.

Tabela 9: Sektorska struktura kredita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Kreditni ostalim sektorima
01.2016.	16.772	7.752	7.787	1.131	102
02.2016.	16.862	7.770	7.874	1.113	104
03.2016.	16.928	7.828	7.887	1.099	114
04.2016.	16.949	7.871	7.920	1.056	101
05.2016.	16.845	7.881	7.830	1.038	95
Stopa rasta g/g					
01.2016.	2,9%	4,3%	1,7%	1,2%	16,4%
02.2016.	3,2%	4,4%	2,5%	-0,2%	14,5%
03.2016.	3,0%	4,2%	2,4%	-3,5%	26,5%
04.2016.	2,2%	4,0%	1,8%	-7,7%	9,2%
05.2016.	1,4%	3,2%	1,3%	-8,7%	-9,1%
Učešće u ukupnim kreditima					
01.2016.	100,0%	46,2%	46,4%	6,7%	0,6%
02.2016.	100,0%	46,1%	46,7%	6,6%	0,6%
03.2016.	100,0%	46,2%	46,6%	6,5%	0,7%
04.2016.	100,0%	46,4%	46,7%	6,2%	0,6%
05.2016.	100,0%	46,8%	46,5%	6,2%	0,6%

Izvor: CBBiH

3.7. Berze

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu maju 2016. godine ostvaren je promet u iznosu od 74,2 miliona KM što čini 57,5% od ukupnog ostvarenog prometa na berzama u BiH. U mjesecu maju, održana je 15. aukcija obveznica i 43. aukcija trezorskih zapisa FBiH, čime je za emitenta prikupljeno 59,95 miliona KM. Promet na SASE u mjesecu maju je manji za 2% od prometa u istom mjesecu 2015. godine. Od ostalih emitenata najveći promet u maju ostvaren je prodajom dionica emitenta "BH Telecom" d.d. Sarajevo u iznosu od 4,47 miliona KM.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2016. godine ostvaren je promet u iznosu od 54,9 miliona KM što čini 42,5% od ukupnog prometa ostvarenog na berzama u BiH u ovome mjesecu. Od ovoga iznosa 39,2 miliona KM je ostvareno javnom ponudom obveznica RS što iznosi 71,3% ostvarenog prometa na BLSE u mjesecu maju. Promet na BLSE je veći za 62,5% u odnosu na promet u istome mjesecu prošle godine. Najveći redovan promet na BLSE u maju takođe je ostvaren obveznicama RS u iznosu od oko 2,9 miliona KM.

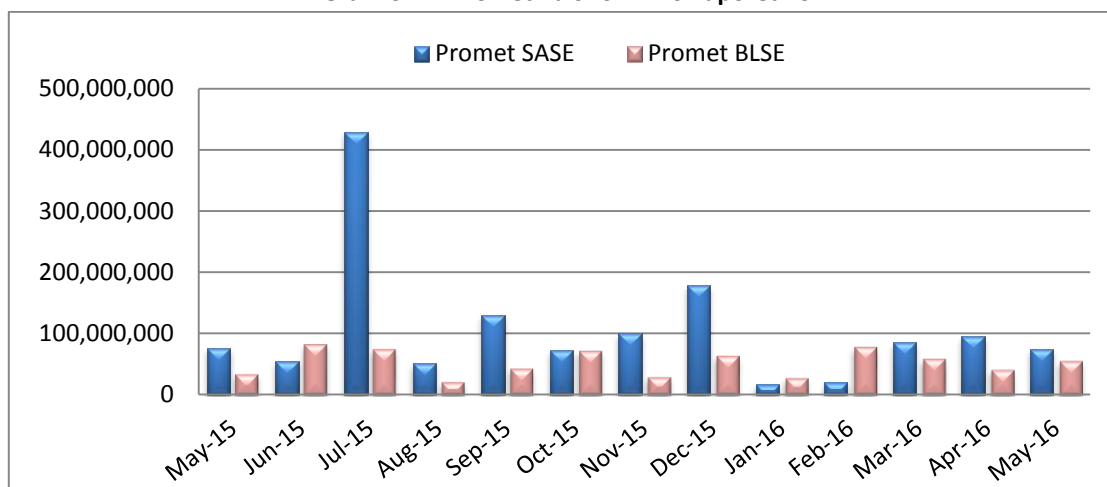
Tabela 10: Promet (u KM) na SASE i BLSE u maju 2016. godine

Godina	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-14	110.848.284	23.140.690	133.988.974
Maj-15	75.646.839	33.823.084	109.469.923
Maj-16	74.204.894	54.946.121	129.151.015

Izvor: SASE i BLSE

Ukupan promet na obje berze u mjesecu maju 2016. godine je iznosio 129,1 miliona KM i veći je za 18% od prometa ostavarenog u istome mjesecu prošle godine.

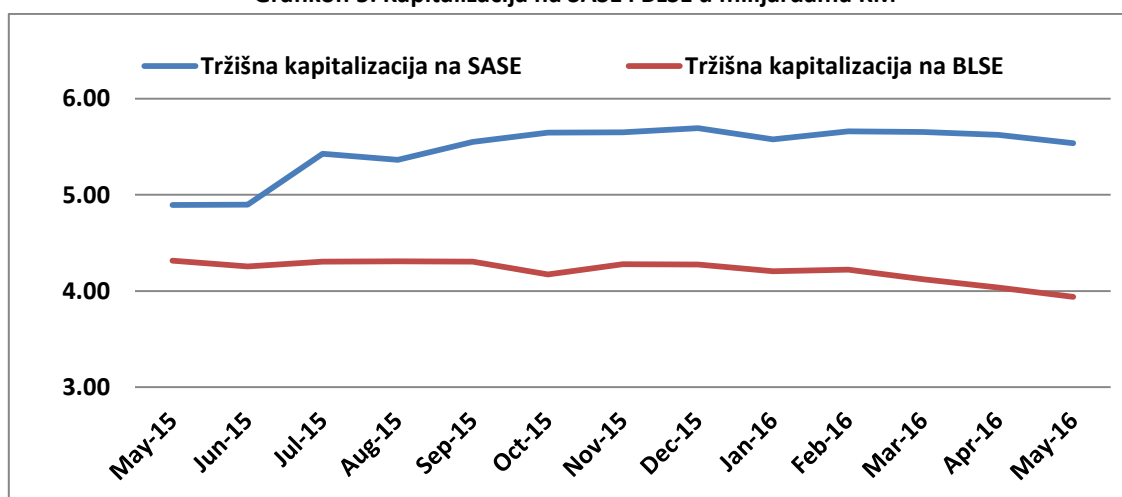
Grafikon 4: Promet na SASE i BLSE uporedno

Izvor: SASE i BLSE

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) od 5,53 milijardi KM u mjesecu maju 2016. godine sa vrijednostima u mjesecu maju 2015. godine zabilježen je rast od 13,1%, i ukupnoj kapitalizaciji učestvuje sa 58,4%. Kapitalizacija na Banjaalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu maju 2016. godine iznosi 3,94 milijardi KM i bilježi pad od 5,6% u poređenju sa vrijednosti u mjesecu maju 2015. godine i učestvuje u ukupnoj kapitalizaciji sa 41,6%. Vrijednost kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u maju 2016. godine iznosi 9,47 milijardi KM i bilježi rast od 2,9 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu maju 2015. godine.

Grafikon 5: Kapitalizacija na SASE i BLSE u milijardama KM

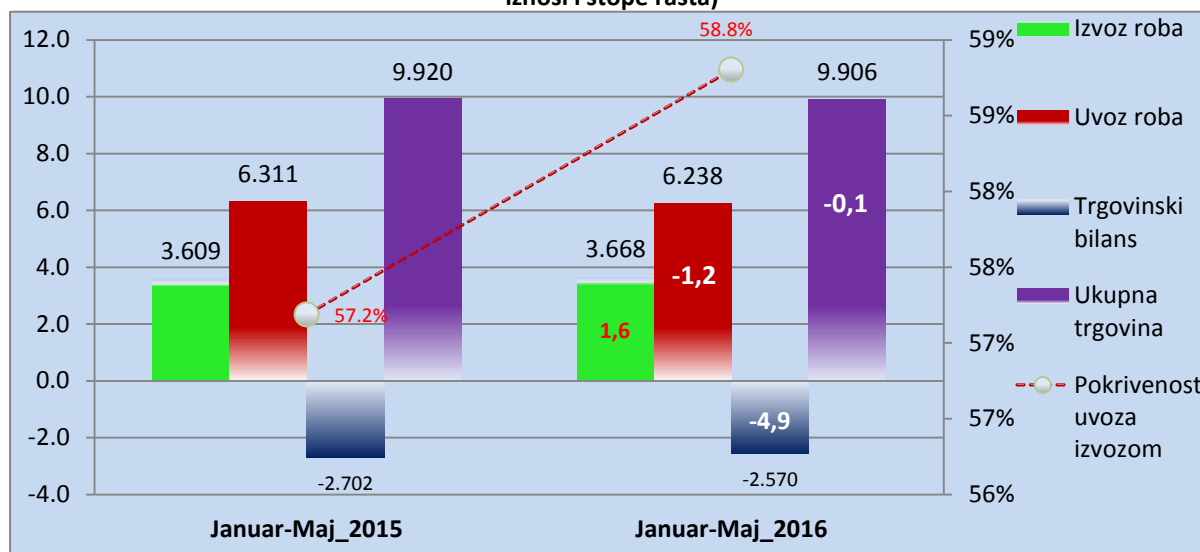
Izvor: SASE i BLSE

4. Vanjski sektor

4.1. Vanjskotrgovinska robna razmjena

Rast izvozne i u manjoj mjeri domaće tražnje doveo je do intenziviranja ekonomske aktivnosti u BiH što se reflektiralo povećanjem industrijske proizvodnje i porastom parametara vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom. S druge strane, ako se ima u vidu da je u posmatranom periodu došlo do pada cijena berzanskih roba¹² može se konstatovati da su realna povećanja u vanjskotrgovinskoj razjmeni bila znatno veća od nominalno prikazanih. Posmatrano u nominalnom smislu BiH je u periodu januar-maj 2016. godine ostvarila nominalno povećanje izvoza roba, stagnaciju vanjskotrgovinske razmjene, te blago smanjenje uvoza roba i vanjskotrgovinskog robnog deficita.

Grafikon 6: Vanjskotrgovinska robna razmjena sa svijetom za period januar-maj 2016. godine (nominalni iznosi i stope rasta)

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

U periodu januar-maj 2016. godine došlo je do poboljšanja izvozne tražnje i povećanja proizvodnje u bh. prerađivačkoj industriji koja ima visok stepen izvozne orijentacije što je u konačnici rezultiralo povećanjem bh. izvoza roba. Tako je ukupni bh. izvoz roba u periodu januar-maj 2016. godine iznosio je skoro 3,7 milijardi KM što predstavlja povećanje od 1,6% u nominalnom smislu u odnosu na isti period prethodne godine.¹³ Međutim, ako se ima u vidu ostvareni rast proizvodnje u prerađivačkoj industriji i pad svjetskih cijena može se zaključiti da je izvoz roba u realnom smislu ostvario značajan rast.

Posmatrano po klasifikaciji glavnih industrijskih grupa proizvoda najznačajnija povećanja izvoza roba registrirana su u okviru kapitalnih proizvoda 13,1%, trajnih proizvoda i netrajnih proizvoda za široku potrošnju od 10,4% odnosno 6,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatraju li se doprinosi rastu vidljivo je da je zajednički doprinos rastu u ove 3 kategorije iznosio oko 4 p.p. Posmatrano po pojedinačnim proizvodima najznačajnija povećanja i samim tim najznačajniji

¹² IMF, International Commodity Prices, u poređenju sa istim periodom prethodne godine registriran je pad cijena u okviru gotovo svih kategorija. Registrirana smanjenja su iznosila: ukupni indeks 25,1%, hrana 6,1%, industrijski inputi i metali 18,9%, nafta oko 35%, aluminijum 15,4%.

¹³ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje "Statistika robne razmjene sa inostranstvom januar-maj 2016. godine", 20.06.2016. godine.

pozitivan doprinos povećanju izvoza roba zabilježen je u okviru izvoza metalnih i proizvoda od drveta od oko 25%, odjevnih predmeta od oko 15%, namještaja i hemijskih proizvoda od preko 10%, te prehrambenih proizvoda preko 5%.

S druge strane, ključna smanjenja izvoza roba registrirana su u okviru kategorija energija i intermedijarni proizvodi gdje su registrirane respektivne stope pada izvoza od oko 20,2 % odnosno 0,7%, a zajednički negativan doprinos rastu izvoza u okviru ove dvije kategorije iznosio je (1,8 p.p). Ako se ove dvije kategorije posmatraju detaljnije po proizvodima vidljivo je da su najznačajnija smanjenja zabilježena u okviru izvoza električne enegrije i baznih metala od oko 40 % odnosno 25% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Pad svjetskih cijena metala za od oko 20% bio je glavni razlog pada kako proizvodnje tako i izvoza aluminijuma i željeza i čelika iz Bosne i Hercegovine u navedenom periodu.

Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima i blokovima u periodu januar-maj 2016. godine izvoz na tržište zemalja EU iznosio je 2,739 milijardi KM što predstavlja povećanje od 6,3%, dok je vrijednost izvezene robe na tržište zemalja CEFTA-e iznosila 500 miliona KM i smanjena je za oko 11,2%. Ako se bh. robni izvoz u istom periodu posmatra po zemljama vidljivo je da su povećanja izvoza ostvarene prilikom izvoza u Njemačku 10,5%, Sloveniju 7%, Hrvatsku 4,8% i Austriju 2,2% dok su smanjenja izvoza registrirana prilikom izvoza u Italiju 4,4% i Srbiju od 16,7%.

Tokom posmatranog period došlo je povećanja domaće tražnje, te povećanja proizvodnje u prerađivačkoj industriji što se u određenoj odrazilo na kretanje uvoza roba u BiH. Tako je ukupni bh. uvoz roba u periodu januar-maj 2016. godine iznosio je oko 6,3 milijarde KM što predstavlja smanjenje od 1,2% u odnosu na isti period prethodne godine u nominalnom smislu. Međutim ako se ima u vidu značajan pad uvoznih cijena sa sigurnošću se može konstatovati da je bh. uvoz roba u realnom smislu povećan.

U posmatranom periodu najznačajnija smanjenja uvoza registriranana su u okviru kategorija energija 23,7% i kapitalni proizvodi 2,3%, dok je u okviru svih ostalih kategorija zabilježeno povećanje uvoza a stope rasta su iznosile: intermedijarni proizvodi 4,8%, trajni i netrajni proizvodi za široku potrošnju 8,4% odnosno 2,8%.

Ako se bh. robni uvoz posmatra detaljnije na nivou pojedinačnih proizvoda vidljivo je da su najznačajnija smanjenja i negativan doprinos uvozu roba registrirana u okviru uvoza kako sirove nafte tako i rafiniranih naftnih derivata od oko 25%, kamenog ugalja oko 30% iprimarnog aluminijuma preko 15%. Posmatrano po pojedinačnim proizvodima povećanja uvoza registrirana su prilikom uvoza motornih vozila, ostalih prehrambenih proizvoda i osnovnih hemijskih proizvoda. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima tokom prvih per mjeseci 2016. godine ukupni bh. uvoz roba iz EU iznosio je skoro 3,864 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom prethodne godine povećan za 1,4%, dok je uvoz iz zemalja CEFTA-e iznosio 803 miliona KM što predstavlja povećanje od oko 6,1%. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima najznačajnije smanjenja uvoza roba registrirano je prilikom uvoza roba iz Hrvatske 9,5% i Austrije 3,4%, dok su povećanja registrirana u okviru uvoza iz Slovenije 3%, Njemačke 4,7%, Italije 6,2% i Srbije 9,5%.

Ukupni bh. vanjskotrgovinski robni deficit u periodu januar-maj 2016. godine iznosio je skoro 2,570 milijardi KM i u odnosu na isti period prethodne godine smanjen je za 4,9%. Ukupna pokrivenost uvoza izvozom roba blago je poboljšana za skoro oko 1,6 p.p i iznosila je 58,8%. Ako se pokrivenost uvoza izvozom posmatra po trgovinskim blokovima vidljivo je da BiH ima pokrivenost sa zemljama EU od 70,9%, dok je pokrivenost u okviru CEFTA-e dosta niža i iznosi 62,3%. Detaljniji pregled bh. vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom za period januar-maj 2016. godine prikazan je u tabeli ispod:

Tabela 11: Vanjskotrgovinska robna razmjena u BiH prema HS klasifikaciji za period januar-maj 2016. godine

Izvoz i uvoz dobara klasifikovanih prema harmonizovanom sistemu	IZVOZ				UVOZ				DEFICIT				Pokrivenost uvoza izvozom
	Jan_Maj_2015	Jan_Maj_2016	Jan_Maj 2016 promjena %		Jan_Maj_2015	Jan_Maj_2016	Jan_Maj 2016 promjena %		Jan_Maj_2015	Jan_Maj_2016	Jan_Maj 2016 promjena %		
	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	
UKUPNO	3609	3668	1.6	1.6	6311	6238	-0.2	-2.0	-2,702	-2,570	-4.9	-4.9	58.8%
1 ŽIVOTINJE I PROIZVODI	56	39	-30.1	-0.5	181	175	-3.3	-0.10	-126	-136	8.6	0.40	22.3%
2 PROIZVODI BILNOG PORijekLA	59	67	14.7	0.24	323	313	-3.3	-0.17	-265	-246	-7.3	-0.71	21.5%
3 MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG	54	56	4.9	0.07	64	75	17.3	0.18	-11	-19	80.2	0.31	74.6%
4 PREHRAMBENE PRERAĐEVINE	113	141	24.9	0.78	550	570	3.7	0.32	-437	-430	-1.8	-0.29	24.6%
5 PROIZVODI MINERALNOG	310	248	-19.8	-1.70	891	689	-22.6	-3.20	-581	-441	-24.2	-5.20	36.0%
6 PROIZVODI HEMIJSKE	273	285	4.6	0.34	645	653	1.2	0.12	-373	-368	-1.3	-0.17	43.6%
7 PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUCUK	111	125	12.6	0.39	380	421	10.7	0.65	-269	-296	10.0	0.99	29.7%
8 KOŽA I KRZNO	64	56	-12.4	-0.22	191	192	0.3	0.01	-127	-136	6.6	0.31	29.2%
9 DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	232	280	20.7	1.33	81	93	14.5	0.19	151	187	24.1	-1.34	300.3%
10 CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI	99	108	9.2	0.25	157	161	2.5	0.06	-58	-53	-8.8	-0.19	67.3%
11 TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	195	213	9.2	0.50	412	436	5.8	0.38	-217	-223	2.8	0.23	48.9%
12 OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	265	289	9.3	0.68	150	144	-4.2	-0.10	115	146	27.0	-1.14	201.2%
13 PROIZVODI OD KAMENA, GIPSA, BISERI, PLEMENITI	24	23	-4.2	-0.03	122	131	7.5	0.14	-98	-108	10.3	0.37	17.6%
14 METALI I NJIHOVI BAZNI METALI I	6	6	-6.7	-0.01	5	6	3.8	0.00	1	0	-85.7	0.02	101.8%
15 PROIZVODI OD MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I	739	626	-15.4	-3.15	598	621	3.8	0.36	142	5	-96.5	5.06	100.8%
16 TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI	414	440	6.3	0.72	884	853	-3.4	-0.48	-470	-413	-12.0	-2.09	51.6%
17 SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I	132	135	2.2	0.08	427	471	10.2	0.69	-295	-336	13.7	1.50	28.6%
18 ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DIJELOVI I	7	10	39.7	0.08	95	84	-11.0	-0.16	-87	-74	-15.2	-0.49	12.1%
19 RAZNI PROIZVODI	26	41	55.0	0.40	1	75	5653.8	1.16	25	-34	-237.3	2.19	54.3%
20 UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKI	427	480	12.3	1.46	140	106	-24.6	-0.55	287	374	30.3	-3.22	454.9%
21 NERAZVRSTANO	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	0	43	0.0	0.00	0	-43	0	0.00	0.0%
98 NERAZVRSTANO	0	0	0.0	0.00	0	0	0.0	0.00	0	0	0.0	0.00	0.0%

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U prvom kvartalu 2016. godine u odnosu na isti period prošle godine došlo je do porasta deficita tekućeg računa sa 217 miliona KM (Q1 2015) na 359 miliona KM (Q1 2016), odnosno procentualno izraženo ovo povećanje je iznosilo 65% u posmatranom periodu¹⁴. Prema dostupnim podacima Centralne banke BiH deficit vanjske trgovine je smanjen za 2,3% (Q1 2016/Q1 2015).

Povećanje deficita tekućeg računa u okviru platnog bilansa Bosne i Hercegovine do sada je uglavnom bilo određeno kretanjem deficita vanjske trgovine, međutim u posmatranom periodu ovaj porast deficita je velikim dijelom izazvan padom tekućih priliva novca iz inostranstva.

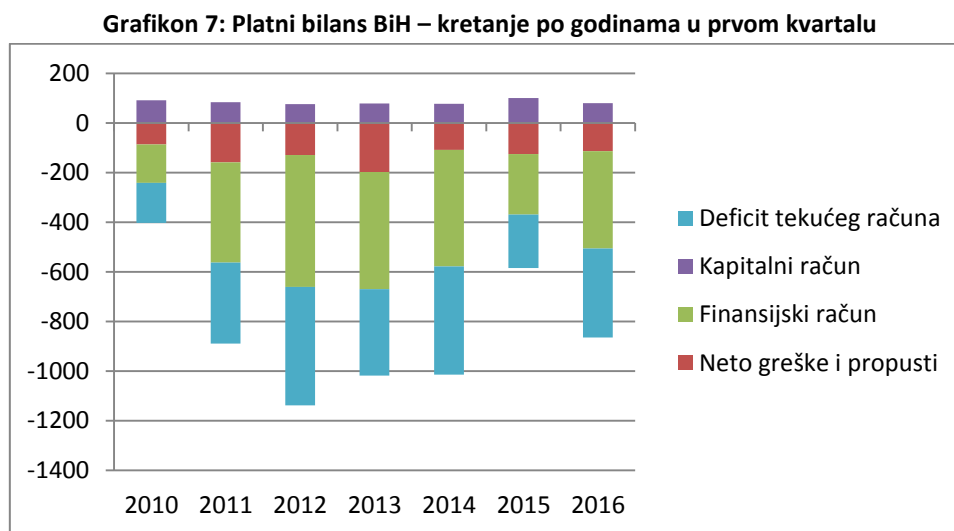
Ovaj pad (tekućih neto priliva), u posmatranom periodu, od 17% je rezultat pada priliva od 10% i porasta odliva za 29%. Kod tekućih priliva novca primjetan je pad priliva novca kod domaćinstava za 7,5% uz značajniji pad socijalnih beneficija iz inostranstva za 25%, tj. sa 320 mil. KM (Q1 2015) na 240 mil. KM (Q1 2016).

U posmatranom periodu porast odliva u inostranstvo od 29% predstavlja rezultat povećanja odliva kod nefinansijskih preduzeća za 83 miliona KM, rast odliva kod domaćinstava za 10 miliona KM te povećanje doznaka i socijalnih beneficija prema inostranstvu su u najvećoj mjeri doprinjeli povećanju odliva novca u inostranstvo.

¹⁴ Izvor podataka: Centralna banka BiH

Deficit tekućeg računa u prvom kvartalu 2016. godine je najviše finansiran smanjenjem strane aktive za 335 miliona KM (od toga nefinansijska preduzeća su učestvovala sa 75 miliona KM a preduzeća iz finansijskog sektora sa 260 miliona KM).

Priliv stranih ulaganja u vlasnički kapital u prvom kvartalu 2016. godine, u smislu finansiranja deficita tekućeg računa, je povećan za 70 miliona KM (najvećim dijelom iz reinvestirane dobiti) u odnosu na isti period prošle godine.

Izvor: Centralna banka BiH

5. Strane direktne investicije

Na osnovu podataka CBBiH objavljenih u platnom bilansu¹⁵, ukupne SDI u prvome kvartalu 2016. godini iznose 130,4¹⁶ mil. KM što je više za 114,1% u odnosu na ulaganja u istome mjesecu u 2015. godini. Ovaj iznos sadrži evidentirane zadržane zarade koje su dio SDI.

Tabela 12: SDI po kvartalima u 2013., 2014., 2015. i 2016. godini

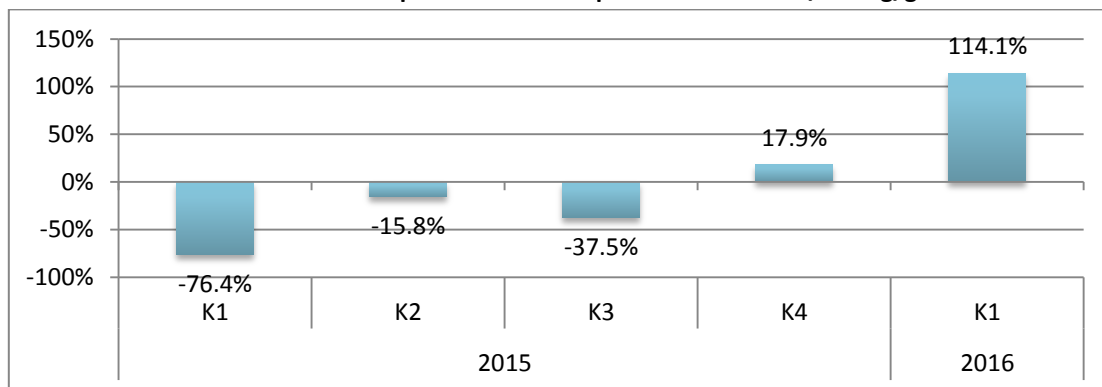
U milionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2013	375,8	183,9	2,4	-59,5	502,7
2014	258,0	199,5	130,1	138,1	725,6
2015	60,9	168,0	81,3	162,8	473,1
2016	130,4				

Izvor: CBBiH

¹⁵ Zadnji dostupni podaci objavljeni u platnom bilansu za prvi kvartal 2016. godine.

¹⁶ Neto finansijska pasiva

Grafikon 8: SDI u procentima rasta po kvartalima 2016/2015 g/g

Izvor: CB BiH

Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's potvrdila je (11.03.2016. godine) Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting B sa stabilnim izgledima.